

EDUKACJA FILMOWA W PRACY NAUCZYCIELA BIBLIOTEKARZ SZKOLNEGO

Rozważając zagadnienie edukacji filmowej w pracy nauczyciela bibliotekarza szkolnego należy mieć na uwadze zapis z obowiązującej podstawy programowej, odnoszący się do wszystkich etapów edukacyjnych tj. pierwszego klasy I-III, drugiego klasy IV-VI, trzeciego gimnazja czwartego szkoły ponadgimnazjalne, *który mówi, iż środki społecznego przekazu odgrywają coraz większą rolę zarówno w życiu społecznym, jak i indywidualnym, każdy nauczyciel powinien poświęcić dużo uwagi edukacji medialnej, czyli wychowaniu uczniów do właściwego odbioru i wykorzystania mediów.* Zdanie to zobowiązuje każdego nauczyciela do aktywności w zakresie edukacji medialnej. Jedną z możliwości daje podjęcie działań w zakresie edukacji filmowej. Nie każdy bibliotekarz szkolny swoją aktywność musi kierować na ten obszar. Ale z pewnością są tacy, którzy interesują się filmem i mogą podjąć takie wyzwanie. Warto pamiętać o tym, iż biblioteka szkolna powinna cały czas poszerzać swoje możliwości działania w szkolnym środowisku i stawać się naturalnym sprzymierzeńcem nauczycieli w ich pracy dydaktyczno – wychowawczej. Bibliotekarz jest zobowiązany do tego, aby wspierać realizację programów nauczania i włączać się w proces wychowawczy.

Edukacja filmowa w obowiązującej podstawie programowej

Edukacja filmowa w podstawie programowej jest reprezentowana w niewielkiej liczbie zapisów, ale pierwsze wzmianki pojawiają się już na etapie I tj. w edukacji wczesnoszkolnej. Uczeń kończący klasę III w zakresie recepcji sztuki powinien rozróżniać takie dziedziny działalności twórczej człowieka jak: architektura, sztuki plastyczne oraz inne określone dyscypliny sztuki (fotografika, film). W drugim etapie edukacyjnym – klasy IV – VI w treściach kształcenia dotyczących języka polskiego pojawia się zapis, iż uczeń powinien potrafić wyodrębnić elementy dzieła filmowego i telewizyjnego (scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska). Treści nauczania w ramach języka polskiego w gimnazjum ujmują kolejny zapis - uczeń zna specyfikę tekstów kultury przynależnych do następujących rodzajów sztuki: literatura, teatr, film, muzyka, sztuki plastyczne, sztuki audiowizualne. W szkołach ponadgimnazjalnych uczeń powinien poznać wybrane filmy z twórczości polskich reżyserów – Krzysztofa Kieślowskiego, Andrzeja Munka, Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego to jest dla poziomu podstawowego dla zakresu rozszerzonego dodatkowo wybrane filmy z

kinematografii światowej – Ingmara Bergmana, Federico Felliniego, Akiry Kurosawy, Orsona Wellesa. Sporo można zrobić w ramach edukacji filmowej na przedmiocie Wiedza o kulturze w szkole ponadgimnazjalnej. W podstawie programowej czytamy, iż uczeń zna dwudziestowieczne dzieła reprezentujące różne dziedziny sztuki (literaturę, architekturę, plastykę, muzykę, teatr, fotografię, film, sztukę nowych mediów) i dostrzega związki pomiędzy nimi. Analizuje film lub analizuje spektakl teatralny, posługując się podstawowymi pojęciami z zakresu właściwej dziedziny sztuki. Pewne możliwości daje przedmiot wychowanie do życia w rodzinie, podczas którego uczeń analizuje wpływ sposobu spędzania wolnego czasu w tym korzystanie ze środków masowego przekazu na człowieka.

Jakie działania może podjąć bibliotekarz szkolny ramach edukacji filmowej?

Bibliotekarz może:

- przygotować cykl zajęć bibliotecznych z zakresu edukacji medialnej dla uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych realizowany w ramach godzin wychowawczych, w tym 1,2 godziny mogą dotyczyć sztuki filmowej, pomysły do realizacji zajęć z tego zakresu można zaczerpnąć z książki „Nowa podstawa programowa z pomocą biblioteki szkolnej” Moniki Nagowskiej. Książka jest rekomendowana przez czasopismo Biblioteka w Szkole. W propozycji autorki temat zajęć „Sztuka filmowa” zawiera takie zagadnienia jak: rozwój techniki filmowej, warsztat pracy reżysera i ekipy filmowej, elementy języka filmu;
- zorganizować i prowadzić tzw. szkolne kolo filmowe;
- w ramach doraźnych zastępstw może zapoznać uczniów z wybranym filmem, po projekcji dokonać wraz z nimi analizy filmu;
- przygotować wystawy tematyczne odnoszące się do tematyki filmowej, zorganizować prelekcje filmowe itp.

Tych kilka propozycji nie wyczerpuje tematu, ale może stanowić materiał do przemyśleń i podjęcia działań w tym kierunku. Nasi uczniowie żyją bardziej w kulturze obrazu niż kulturze słowa. Wobec zalewającej ich pseudosztuki obrazkowej warto podjąć trud uczenia ich interpretowania i krytycznego przeżywania filmu.

Strony internetowe dotyczące edukacji filmowej

Poniższe strony internetowe mogą stanowić źródło informacji filmoznawczej dla osób zainteresowanych edukacją filmową. Można z nich czerpać pomysły na lekcje biblioteczne, spotkania kół filmowych, aktualizować swoją wiedzę filmową,

- **Edukacja filmowa** <http://www.edukacjafilmowa.pl/>

Strona rekomendowana przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Znajdziemy na niej materiały do wykorzystania we wszelkich działaniach związanych z edukacją filmową, m.in.: scenariusze lekcji filmowych, tropy interpretacyjne, związki z podstawą programową, analizy warsztatowe i wychowawcze, polecane premiery, słownik terminów filmowych, instruktaż korzystania z kamer wideo i programów montażowych, bazę informacyjną dotyczącą edukacji filmowej, wykaz form doskonalenia zawodowego, wykaz festiwali i imprez filmowych.

- **Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej** <http://www.nhef.pl/>

Strona poświęcona projektowi Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej.

- **Filmoteka Szkolna** <http://www.filmotekaszkolna.pl/>

Strona powstała w związku z zainicjowanym przez Polski Instytut Sztuki Filmowej projektem Filmoteka Szkolna. polegającym na nieodpłatnym wyposażeniu wszystkich gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych w pakiet filmowy zawierający płyty DVD z 55 polskimi filmami fabularnymi, dokumentalnymi i animowanymi ułożonymi w 26 cyklach tematycznych. Portal edukacyjny dla nauczycieli i uczniów Filmoteka Szkolna stanowi źródło materiałów uzupełniających. Można na nim znaleźć m.in.: recenzje i artykuły dotyczące filmów z pakietu, polecane filmy, książki i artykuły stanowiące kontekst dla poszczególnych tematów, proponowane zagadnienia do dyskusji i sceny do analizy. Na portalu zamieszczane są również scenariusze lekcji opracowane przez nauczycieli dla poszczególnych poziomów nauczania. Strona służy ponadto jako forum wymiany kontaktów i doświadczeń.

- **Polski Instytut Sztuki Filmowej** <http://www.pisf.pl/pl>

Strona zawiera informacje dotyczące Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, zapowiedzi i aktualności filmowe, materiały edukacyjne.

- **internetowa baza filmu polskiego film polski.pl.**

<http://www.filmpolski.pl/fp/index.php>

Serwis tworzy Szkoła Filmowa w Łodzi, zawiera przede wszystkim recenzje filmów.

Nasi uczniowie żyją bardziej w kulturze obrazu niż kulturze słowa. Wobec zalewającej ich pseudosztuki obrazkowej warto podjąć trud uczenia ich interpretowania i krytycznego przeżywania wartościowego filmu.

Bibliografia

Nagowska, M.: Nowa podstawa programowa z pomocą biblioteki szkolnej. Warszawa 2010.

Olsztyn, 2015-03-10

oprac. Maria Wiśniewska

